

THE GREEN CONTROLLING

A FENNTARTHATÓ KONTROLLING KÉRDÉSEI

18 57

BGE

ELŐADÓ: ISTENES KRISZTIÁN ATTILA

KONZULENS: DR. NÉMETH KRISZTINA

BGE - PSZK ,2022

AZ INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLOGIAI MINISZTERIUM ÚNKP-21-2 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK A NEMZETI KUTATÁSI ÉS FEJLESZTÉSI ALAPBÓL FINANSZÍROZOTT SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.

MIRŐL LESZ SZÓ?

1. KIINDULÓ KÉRDÉSEK
2. KUTATÁSI TERÜLET BEHATÁROLÁSA
3. KUTATÁSMÓDSZERTAN
4. NÉHÁNY ELŐZETES PERCEPCIÓ

MIRŐL NEM?

5. EREDMÉNYEK

6. KONKLÚZIÓK

- OK: FOLYAMATBAN LÉVŐ KUTATÁS, EREDMÉNYEK HAMAROSAN.

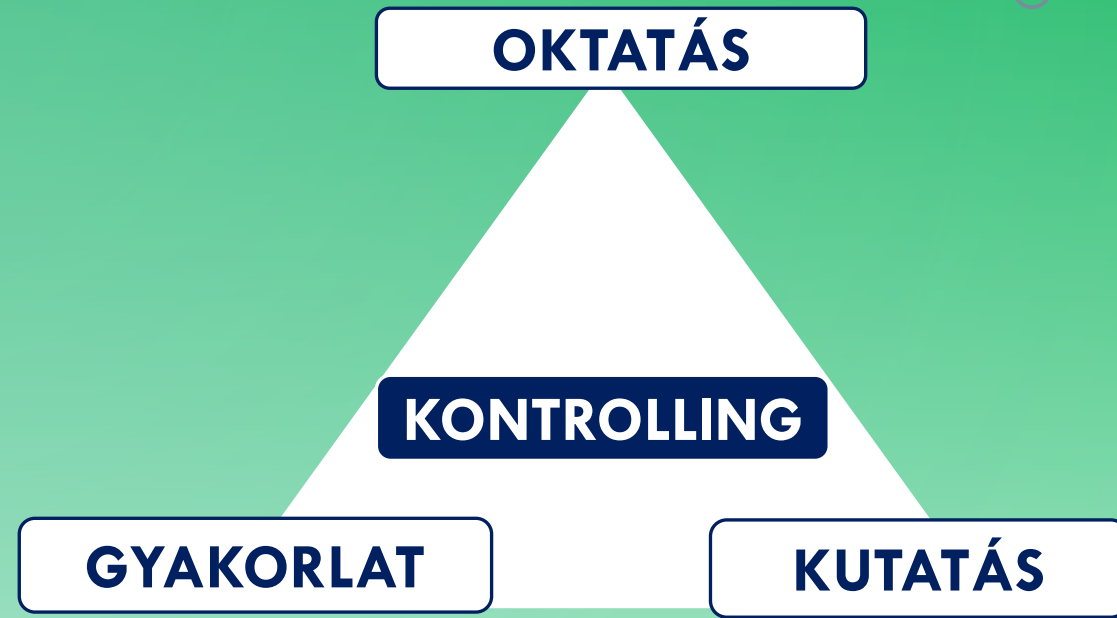
1. KIINDULÓ KÉRDÉSEK

- MENNYIBEN TUDJA SEGÍTENI A MŰKÖDŐ CONTROLLING AZ ÚJ MODELLEK KIALAKÍTÁSÁT?
- MELYEK A GÁTLÓ ÉS TÁMOGATÓ FAKTOROK A KÖRFORGÁSOS ÜZLETI MODELLEK TEKINTETÉBEN A NEMZETKÖZI IRODALOM ALAPJÁN, ÉS EZ HOGYAN JELENIK MEG MAGYARORSZÁGON?
- HOGYAN FÜGG ÖSSZE A KÖRFORGÁSOS ÜZLETI MODELLEK KAPCSOLATRENDSZERE A CONTROLLING ÚJ MEGKÖZELÍTÉSÉVEL?
- MILYEN ÚJ ÉS ÚJSZERŰ MÓDSZEREKET ALKALMAZNAK A KÖRFORGÁSOS ÜZLETI MODELLEK KAPCSÁN CONTROLLING TERÜLETEN?
- MILYEN SPECIFIKUS ELVÁRÁSOKAT TÁMASZT EZ A FAJTA ÜZLETI GONDOLKODÁS A CONTROLLEREKKEL SZEMBEN?

2. KUTATÁSI TERÜLET BEHATÁROLÁSA

2. KUTATÁSI TERÜLET BEHATÁROLÁSA

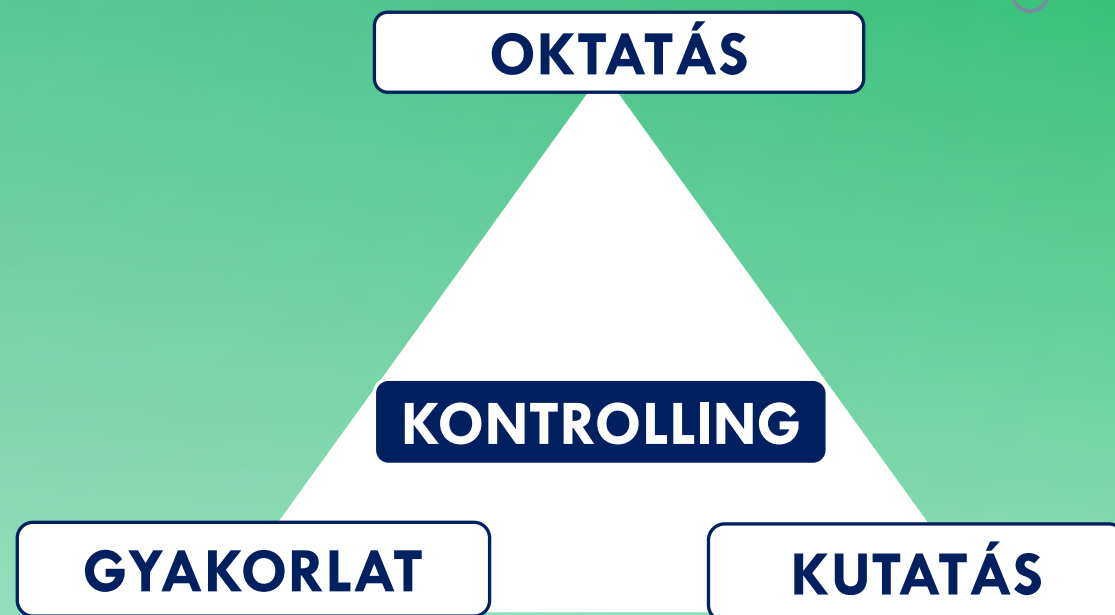

2.

KUTATÁSI TERÜLET BEHATÁROLÁSA

KÖRNYEZETI SZINTEK:

- > MIKRO
- > MAKRO
- > GLOBÁLIS

ÉRTELMEZÉSI VETÜLETEI

- > $\text{MIKRO} \subseteq \text{MAKRO} \subseteq \text{GLOBÁLIS}$

2.

KUTATÁSI TERÜLET BEHATÁROLÁSA

KÖRNYEZETI SZINTEK:

- > MIKRO
- > MAKRO
- > GLOBÁLIS

VÁLLALKOZÁS

OKTATÁS

KONTROLLING

GYAKORLAT

KUTATÁS

ÉRTELMEZÉSI VETÜLETEI

> $\text{MIKRO} \subseteq \text{MAKRO} \subseteq \text{GLOBÁLIS}$

2.

KUTATÁSI TERÜLET BEHATÁROLÁSA

KÖRNYEZETI SZINTEK:

- > MIKRO
- > MAKRO
- > GLOBÁLIS

VÁLLALKOZÁS

KONTROLLING

OKTATÁS

KONTROLLING

GYAKORLAT

KUTATÁS

ÉRTELMEZÉSI VETÜLETEI

> MIKRO $\subseteq$ MAKRO $\subseteq$ GLOBÁLIS

2.

KUTATÁSI TERÜLET BEHATÁROLÁSA

KÖRNYEZETI SZINTEK:

- > MIKRO
- > MAKRO
- > GLOBÁLIS

VÁLLALKOZÁS

OKTATÁS

KONTROLLING

GYAKORLAT

KUTATÁS

FENNTARTHATÓSÁG

KÖRNYEZETI
KORLÁTOK

KONTROLLING

ÉRTELMEZÉSI VETÜLETEI

> MIKRO $\subseteq$ MAKRO $\subseteq$ GLOBÁLIS

2.

KUTATÁSI TERÜLET BEHATÁROLÁSA

KÖRNYEZETI SZINTEK:

> MIKRO

> MAKRO

> GLOBÁLIS

VÁLLALKOZÁS

OKTATÁS

KONTROLLING

GREEN CONTROLLING

GYAKORLAT

KUTATÁS

FENNTARTHATÓSÁG

KONTROLLING

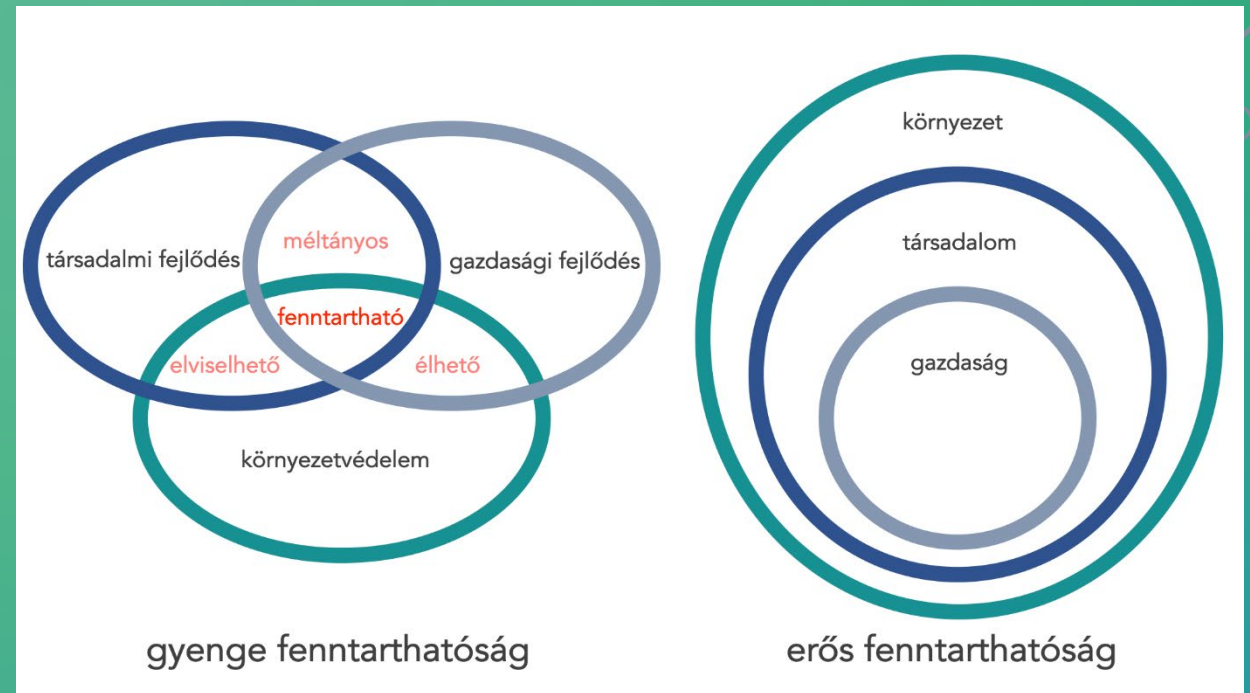
KÖRNYEZETI
KORLÁTOK

ÉRTELMEZÉSI VETÜLETEI

> MIKRO $\subseteq$ MAKRO $\subseteq$ GLOBÁLIS

2. FENNTARTHATÓSÁG ÉS GREEN CONTROLLING

- FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS
 - GYENGE MEGKÖZELÍTÉS → TRIPPLE BOTTOM LINE
 - KRITIKA: ERŐFORRÁSOK HELYETTESÍTHETŐSÉGE
 - ERŐS MEGKÖZELÍTÉS → A KÖRNYEZETI KORLÁTOKAT BE KELL TARTANI!(HERMAN DALY)

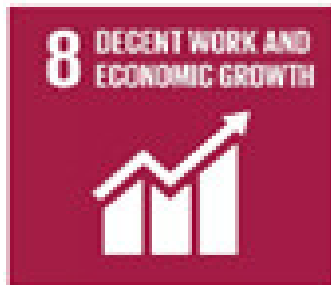
Forrás: masfelfok.hu

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSHEZ VALÓ JOG:
EMBERI JOG!(2021. OKT)

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Forrás: un.org

2. FENNTARTHATÓSÁG ÉS GREEN CONTROLLING

• KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG

- TERVEZÉSILEG REGENERATÍV
- **CÉL:** HOSSZÚ ÉLETTARTAM, AZ OPTIMÁLIS (ÚJRA) HASZNÁLAT, A MEGÚJULÁS, A FELÚJÍTÁST, AZ ÚJRAGYÁRTÁST ÉS AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁS
- **ÜZLETI MODELL TÍPUSOK:** KÖRFORGÁSOS BESZÁLLÍTÁS, ERŐFORRÁS VISSZANYERÉS, TERMÉK MINT SZOLGÁLTATÁS, TERMÉK-ÉLETTARTAM MEGHOSSZABBÍTÁS, MEGOSZTÁSOS PLATFORMOK
- **METRIKUS MÉRŐSZÁM RENDSZERE:** CTI

Forrás: euparl.europa.eu

2. FENNTARTHATÓSÁG ÉS GREEN CONTROLLING

• GREEN CONTROLLING KONCEPCIÓ

- **ESZKÖZRENDSZER, A KONTROLLING ALRENDSZERE, AMI AZ INTEGRÁLT FENNTARTHATÓSÁGI CÉLOKAT ÉS STRATÉGIÁT TÁMOGATJA, ÉS MÉRHETŐVÉ TESZI**
 - **PÉNZÜGYI MUTATÓSZÁMOK**
 - **NEM PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK**
 - **KÖLTSÉG-CONTROLLING MÓDSZEREK (LCC, ABC, PC STB,)**
 - **BALANCED SCORECARDOK (SUSTAINABLE BALANCED SCORECARD)**
- **A KONTROLLER A VÁLLALAT ÉS PROJEKTIRÁNYÍTÁSSAL EGYÜTTMŰKÖDŐ BUSINESS PARTNER**

Forrás: peterstepanek.at

Elismerés a fenntartható vállalatirányításért

Pályázat

IFUA Green Controlling Díj 2022

Forrás: portfolio.hu

3.

KUTATÁSMÓDSZERTAN 1.

PRIMER KUTATÁS

ADATBÁZIS ÉPÍTÉSE

ADATBÁZIS ELEMZÉSE

SZEKUNDER KUTATÁS

SZAKIRODALOM FELDOLGOZÁS

KORÁBBI KUTATÁSOK
EREDMÉNYEINEK ÖSSZEVETÉSE

ÖSSZEVETÉS

KÖVETKEZTETÉSEK, KÉRDÉSEK ÉRDEMI MEGVÁLASZOLÁSA

PRIMER KUTATÁS

SZAKEMBEREK ÁLTAL KITÖLTÖTT KÉRDÉSSOR

- ❖ KITÖLTŐ SZAKEMBEREK:
 - ❖ **STANCSICS NÓRA**, IFUA H&P Energetikai, környezetvédelmi és távközlési KOMPETENCIAVEZETŐJE,
 - ❖ **VÉRY ZOLTÁN**, METU, Verycless, VeryZone,
 - ❖ **DR. TÓTH GERGELY**, Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem, KÖVET
 - ❖ **Prof. Dr. Peter Horváth**, IFUA H&P, ICV, Stuttgarteri Egyetem Prof. Emeritus, Green Controlling díj alapító
- ❖ 3 KÉRDÉSKÖR
- ❖ E-MAILBEN, ELŐZETES EGYEZTETÉS ALAPJÁN

VÁLLALATOKNAK KIKÜLDÖTT KÉRDŐÍV

- ❖ 5 kérdéskör, 43+1 kérdés
- ❖ ORBIS EUROPE, AMADEUS adatbázisokból leszűrt céginformációk alapján
- ❖ 1 hónapos időszak
- ❖ 305 kitöltés → Kiértékelése folyamatban!

SZEKUNDER KUTATÁS

HAZAI SZAKIRODALOM

- ❖ Barta-Gyurkó
- ❖ Főfai és mtsai
- ❖ Vrannai Katalin
- ❖ IFUA H&P (ez nemzetközi is)
- ❖ ITM, Fenntartható Fejlődés Tanács
- ❖ KÖVET
- ❖ KPMG, PwC által kiadott anyagok

NEMZETKÖZI

- ❖ Kircher és mtsai
- ❖ Lahanne és mtsai
- ❖ Michael Rada, Industry 5.0 Ambassador community
- ❖ Kalmykova, Mendez, Sánchez
- ❖ Zora Kovacic, Meadows, Moraga stb.
- ❖ Európai Unió + ENSZ: A fenntartható fejlődés 2030-ig

Name	Sent	Opens	Clicks	Status	Created
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	1750	22%	2.4%	ended	Apr 29, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	2000	24.05%	2.95%	ended	Apr 28, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	1997	25.89%	2.65%	ended	Apr 27, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	1999	28.31%	3.45%	ended	Apr 25, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	1999	27.36%	3.6%	ended	Apr 24, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	1999	27.36%	3.15%	ended	Apr 23, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	2000	28.35%	4.45%	ended	Apr 22, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	2000	27.35%	5.3%	ended	Apr 21, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	1999	27.76%	4.7%	ended	Apr 19, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	1999	27.56%	4.75%	ended	Apr 18, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	1997	26.54%	5.01%	ended	Apr 17, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	1998	26.03%	4.4%	ended	Apr 16, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	1998	26.63%	3.95%	ended	Apr 14, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	0	0%	0%	canceled	Apr 14, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	1999	24.16%	3.9%	ended	Apr 13, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	1998	25.73%	4.3%	ended	Apr 12, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	1478	23.27%	4.67%	ended	Apr 11, 2022
Felkérés kérdőív kitöltésére Szakdolgozathoz, UNKP keretein	522	22.41%	4.41%	ended	Apr 11, 2022

EREDMÉNYEK

**FOLYTATÁS
KÖVETKEZIK!**

4. NÉHÁNY ELŐZETES PERCEPCIÓ

- ❖ A MAGYARORSZÁGI KKV-K NYITOTTAK AZ ÚJ MEGOLDÁSOK BEVEZETÉSÉRE, UGYANAKKOR ÓVATOSAK
- ❖ A FENNTARTHATÓ VÁLLALAT ÉS PROJEKTIRÁNYÍTÁSI CÉLOK MEGKÖVETELIK AZ ÚJ TÍPUSÚ ÜZLETI MODELLEK ALKALMAZÁSÁT.
- ❖ A GREEN CONTROLLING KONCEPCIÓ ALKALMAS OLYAN DÖNTÉSTÁMOGATÁSRA, AMELY KIFEJEZETTEN A FENNTARTHATÓ VÁLLALAT ÉS PROJEKTIRÁNYÍTÁSI CÉLOKKAL ÖSSZEEGYEZTETHETŐ
- ❖ EZEK A CÉLOK ÚJ TÍPUSÚ KIHÍVÁSOKAT TÁMASZT A JÖVŐ KONTROLLERÉVEL SZEMBEN
 - ❖ A VÁLLALAT TECHNOLÓGIAI ÉRETTSÉGE FONTOS SZEREPE TÁJTSZIK A FENNTARTHATÓSÁGI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁBAN.
 - ❖ INKÁBB LEHETŐSÉG, MINT KÉNYSZER

4. NÉHÁNY ELŐZETES PERCEPCIÓ

FORRÁSJEGYZÉK

- BUDAI E. (2007a): Controlling - A döntések előkészítése, Pécs: PTE-KTK, 148 o. Elektronikus tananyag
- BUDAI E. (2007c): A számviteli rendszer helye és szerepe változó világunkban PhD disszertáció Pécs: PTE- KTK
- EURÓPAI PARLAMENT ÉS TANÁCS (2006): Az Európai Parlament és a tanács ajánlása az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról - (2006/962/EK)
- ITM Zöldítési Programok, Fenntarthatósági keretstratégia, Magyarország Kormánya
- ISTENES K. A. (2018): Merre tovább, controlling? OTDK dolgozat
- ISTENES K. A. (2019): Merre tovább, controlling? In: Litera Oeconomiae II, Pécs: PTE-KTK, 159-172. o.
- MACZÓ K. szerk. (2007): Controlling a gyakorlatban
- VÉRY Z. (2009): Funkcionális-controlling, Budapest: Raabe Kiadó

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

